

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 18 grudnia 2017 r.

Znak: WK-610/31/4/17

Pan
Aleksander Wyra
Burmistrz Miasta
Łaziska Górne

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 29 sierpnia 2017 r. do 4 października 2017 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Łaziska Górne za okres od 1 stycznia 2013 r. do 4 października 2017 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 19 października 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie rozliczeń z PGKiM Sp. z o.o.:

- *W latach 2013 - 2017 z budżetu Miasta Łaziska Górne przekazywane były dopłaty do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Łaziskach Górnych (Spółki ze 100% udziałem Gminy) z tytułu wykonania zadań, realizowanych na podstawie 60 porozumień pomimo, że w umowie Spółki nie przewidziano postanowień o obowiązku ich wnoszenia.*

W myśl art. 177 § 1 i 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 1578 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2017 r. poz. 1577), umowa spółki może zobowiązywać wspólników do dopłat w granicach liczbowo oznaczonej wysokości w stosunku do udziału. Dopłaty powinny być nakładane i uiszczane przez wspólników równomiernie w stosunku do ich udziałów. Skoro zatem postanowiono przekazywać dopłaty, to umowa Spółki winna uprzednio określać takie zobowiązanie.

Dopłaty były przekazywane w częściach za wykonane i odebrane roboty, zgodnie z podjętą przez Zgromadzenie Wspólników Uchwałą, opartą o przepis art. 178 § 1 Kodeksu spółek handlowych oraz § 21 ust. 1 lit. n Aktu przekształcenia PGKiM w Łaziskach Górnych w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z przywołanym przepisem Aktu przekształcenia, do wyłącznej kompetencji Zgromadzenia Wspólników należało: określenie celu, wysokości i zasad wnoszenia dopłat i zwrotu dopłat.

Łączna wartość przekazanych dopłat wyniosła kwotę 10.116.535,00 zł.

Porozumienia zawarte zostały w latach 2012 - 2016 pomiędzy Gminą Miejską Łaziska Górne a PGKiM Sp. z o.o. w przedmiocie:

- > utrzymania zimowego dróg i chodników na terenie Gminy Łaziska Górne,*
- > remontów bieżących gminnych dróg i chodników,*
- > dostawy oraz montażu elementów oznakowania pionowego i wykonania usług związanych z bieżącym utrzymaniem oznakowania pionowego dróg gminnych na terenie Gminy Łaziska Górne,*
- > budowy/przebudowy kanalizacji deszczowej na terenie Gminy,*
- > utrzymania parków i placów zabaw na terenie Gminy Łaziska Górne,*
- > prac porządkowych związanych z zielenią miejską,*
- > wycinki i pielęgnacji drzew oraz krzewów,*
- > budowy i remontu dróg, chodników, przebudowy nawierzchni, wykonania podbudowy drogowej, remontu schodów,*
- > usuwania skutków nawałnicy,*
- > publicznego transportu drogowego na terenie Gminy Łaziska Górne,*
- > zagospodarowania odpadów komunalnych.*

Wydziały: Inwestycji, Komunalny oraz Ochrony Środowiska, a w 2016 r. i 2017 r. również Referat Gospodarki Odpadami Komunalnymi kierowały do Wydziału Finansowego pisma o przekazanie dopłaty na konto bankowe Spółki, które podpisane zostały przez p. Aleksandra Wyrę – Burmistrza Miasta Łaziska Górne, p. Jana Ratka – Zastępcę Burmistrza Miasta, bądź p. Elżbietę Piecha – Sekretarza Gminy, działającą z upoważnienia Burmistrza Miasta.

Ponadto, w 2013 r. i 2014 r. p. Aleksander Wyrę – Burmistrz Miasta Łaziska Górne skierował do Wydziału Finansowego pisma polecające przekazać dopłatę na konto bankowe Spółki, z przeznaczeniem na pokrycie straty kolejno za 2012 rok w kwocie 95.670,06 zł oraz za 2013 rok w kwocie 65.767,10 zł, w związku z uchwałami Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGKiM Sp. z o.o. i wnioskami Spółki. W podstawie prawnej ww. uchwał przywołano art. 231 § 2 pkt 2 ustawy Kodeks spółek handlowych oraz § 21 ust. 1 pkt f Aktu przekształcenia PGKiM w Łaziskach Górnych w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z przywołanym przepisem aktu przekształcenia, do wyłącznej kompetencji Zgromadzenia Wspólników należało: podjęcie uchwały w sprawie podziału zysków lub o sposobie pokrycia strat. W uchwałach tych postanowiono pokryć straty częściowo kapitałem rezerwowym, a częściowo (w kwotach jak wyżej) dopłatą wnoszoną przez wspólników zgodnie z art. 177-179 kodeksu spółek handlowych.

Z kolei w dniu 21 grudnia 2016 r., Gmina Miejska Łaziska Górne zawarła kolejne dwa porozumienia z PGKiM Sp. z o.o., w których postanowiono, iż za wykonanie powierzonych zadań Gmina przekaze dopłatę, o której mowa w art. 178 kodeksu spółek handlowych, w sposób częściowy, zgodnie z podjętą przez Zgromadzenie Wspólników. Uchwał takich jednak nie podjęto, a Spółka wystawiła na podstawie zawartych porozumień łącznie pięć faktur na rzecz Gminy, na kwotę 1.142.445,27 zł. Faktury zostały wystawione i zapłacone w 2017 r.

Ustalono także, iż środki finansowe w formie dopłat do PGKiM Sp. z o.o., realizowane były częściowo wg nieprawidłowego paragrafu klasyfikacji budżetowej, tj. § 6050 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych oraz § 4270 – „Zakup usług remontowych”, zamiast

w całości wg § 4150, który zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz. 207 z późn.zm., Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), przewidziany został dla dopłat w spółkach prawa handlowego, o których mowa w art. 177 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), wydatki publiczne klasyfikuje się m.in. według paragrafów - określających rodzaj wydatku. W myśl art. 39 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy, Minister Finansów określa, w drodze rozporządzenia, m.in. szczegółową klasyfikację wydatków, a zgodnie z § 1 pkt 1-4 ww. rozporządzenia, klasyfikację wydatków publicznych ustala się m.in. według paragrafów wydatków, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia.

Decyzja w zakresie zastosowanej klasyfikacji budżetowej dopłat do Spółki należała do p. Anny Gruchlik – Skarbnika Gminy Łaziska Górne.

Powyższe porozumienia oraz aneksy do nich, ze strony Gminy Miejskiej Łaziska Górne zawarł p. Jan Ratka – Zastępca Burmistrza Miasta, za wyjątkiem jednego porozumienia, które zawarł Naczelnik Wydziału Mienia Komunalnego. Na porozumieniach i aneksach widniała kontrasygnata p. Anny Gruchlik – Skarbnika Gminy bądź Głównego Księgowego.

Wniosek nr 1

Zaprzestać wnoszenia dopłat do spółki PGKiM Sp. z o.o., mając na uwadze postanowienia umowy spółki oraz art. 177 § 1 i 2 w związku z art. 255 i art. 256 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577).

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych w zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej, określonej w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W 2013 r. oraz 2015 r. w rocznych sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie „Dochody otrzymane” w dziale 758 – „Różne rozliczenia”, rozdziale 75801 – „Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego”, § 2920 – „Subwencje ogólne z budżetu państwa” wykazano otrzymaną w tych latach subwencję oświatową w kwocie innej niż wynikało to z ksiąg rachunkowych organu oraz wpływu środków z tego tytułu na bankowy rachunek budżetu.*

Powyższym naruszono § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 rozporządzeń Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. (Dz. U. Nr 20, poz. 103),

następnie z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.) w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzeń.

Zgodnie z przytoczonym przepisem Instrukcji, w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazuje się kwoty subwencji ogólnej, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym.

Stwierdzono, że:

- zgodnie z ewidencją księgową do konta 133 – „Rachunek budżetu” w 2013 r. w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. do Miasta wpłynęły dochody z tytułu subwencji oświatowej w kwocie 12.247.379,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S (korekta nr 2) jako „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 12.242.463,00 zł. Różnicę stanowiła kwota 4.916,00 zł;

- zgodnie z ewidencją księgową do konta 133 w 2015 r. w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. do Miasta wpłynęły dochody z tytułu subwencji oświatowej w kwocie 13.101.192,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S (korekta nr 1) jako „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 12.079.106,00 zł. Różnica to kwota 1.022.086,00 zł, stanowiąca subwencję za styczeń 2016 r., która wpłynęła w grudniu 2015 r.

W rocznych sprawozdaniach Rb-27 S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 r., oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r., ww. dane w zakresie dochodów otrzymanych wykazano prawidłowo.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej subwencji oraz przekazania nieprawidłowych kwot do ujęcia w sprawozdaniu Rb-27S należały do Kierownika Referatu Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy.

Sprawozdania zbiorcze Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. (korekta nr 1) oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r. (korekta nr 2) podpisali: p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy oraz p. Aleksander Wyrą – Burmistrz Miasta Łaziska Górne.

Sprawozdania jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. (korekta nr 1) oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r. (korekta nr 2) podpisali: Główny Księgowy oraz p. Aleksander Wyrą – Burmistrz Miasta Łaziska Górne.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Budżetu w zakresie przygotowywania danych dotyczących dochodów otrzymanych z tytułu subwencji oświatowej, celem prawidłowego ich ujęcia w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 1 i 3, § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

- W 2013 r. oraz 2014 r. nieprawidłowo ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu operacje gospodarcze dotyczące objęcia przez Miasto Łaziska Górne udziałów w spółkach*

prawa handlowego, kwalifikując je jako długoterminowe aktywa finansowe przed wydaniem postanowienia sądu rejestrowego. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) w związku z art. 262 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a podwyższenie kapitału zakładowego następuje z chwilą wpisania do rejestru. Powyższe dotyczyło objęcia udziałów:

- *w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Łaziskach Górnych, zwanym PGKiM Sp. z o.o., dla którego zmian na koncie 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”, dokonano (wkładem pieniężnym):*
 - *na kwotę 500.000,00 zł w dniu 27 maja 2013 r., podczas gdy podwyższenie kapitału zakładowego na tę kwotę nastąpiło postanowieniem o wpisie do KRS z dnia 7 czerwca 2013 r.;*
 - *na kwotę 500.000,00 zł w dniu 30 września 2013 r., podczas gdy podwyższenie kapitału zakładowego na tę kwotę nastąpiło postanowieniem o wpisie do KRS z dnia 7 października 2013 r.*
- *w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Tychach, zwanym dalej PEC Sp. z o.o., dla którego zmian na koncie 030 dokonano (wkładem niepieniężnym):*
 - *na kwotę 531.000,00 zł w dniu 1 lipca 2014 r., podczas gdy podwyższenie kapitału zakładowego na powyższą kwotę nastąpiło postanowieniem o wpisie do KRS z dnia 16 września 2014 r.*

Zapisów księgowych w ewidencji dokonywano na podstawie dowodów OT – przyjęcie środka trwałego, wystawionych przez Kierownika Referatu Przekształceń i Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Mienia Komunalnego, a podpisanych przez Naczelnika tego Wydziału. Każdorazowo wraz z dokumentem OT do Wydziału Finansowego przekazywane były: uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników oraz oświadczenie o objęciu udziałów. W przypadku wkładu niepieniężnego dodatkowo: umowa przeniesienia własności przedmiotu aportu. Do Wydziału Finansowego, w powyższym okresie, nie przekazywano postanowień o wpisie do KRS.

W procedurach wewnętrznych Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych, nie określono szczegółowych zasad obejmowania udziałów, w tym nie wyszczególniono dokumentów będących podstawą objęcia udziałów, w tym przede wszystkim postanowień o wpisie do KRS, niemniej jednak od 2015 r. postanowienia te są przekazywane wraz z dowodem OT do Wydziału Finansowego, a zmiany na koncie 030 dokonywane są po dniu wpisania do KRS.

Ponadto, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont określonymi zarządzeniem Nr Fn.I/40/2012 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 6 września 2012 r. w sprawie: zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Łaziskach Górnych z późn. zm., do ewidencji zmian na koncie długoterminowe aktywa finansowe służy konto 030. Po stronie Wn konta 030 księguje się wszelkie przychody długoterminowych aktywów finansowych oraz zwiększenia ich wartości początkowej, po stronie Ma konta 030 księguje się wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej na koncie 030 należały do pracowników Referatu Księgowości w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tegoż Referatu.

Zadania w zakresie sporządzania dowodów OT, prowadzenia spraw nadzoru właścicielskiego należały do pracowników Referatu Przekształceń i Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Mienia Komunalnego. Nadzór w tym zakresie pełnił Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 4

Uszczegółowić wewnętrzne procedury o zasady ujmowania w ewidencji księgowej konta 030 udziałów w spółkach prawa handlowego nabytych przez Miasto Łaziska Górne w sposób zgodny z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), art. 262 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577), mając na uwadze art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości.

- *Do dnia 12 września 2017 r. nie dokonano aktualizacji planu kont, wprowadzonego zarządzeniem Fn.I/40/2012 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 6 września 2012 r. w sprawie: zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Łaziskach Górnych z późn. zm. Naruszono tym art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) oraz postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2017 r., poz. 760).*

Powyższe dotyczyło zmian wprowadzonych z dniem 1 stycznia 2016 r. zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1954).

Zgodnie z ww. przepisami, wg stanu na dzień 1 stycznia 2016 r., nie funkcjonują już konta: 770 – „Zyski nadzwyczajne” oraz 771 – „Straty nadzwyczajne”, które do dnia kontroli ujęto w zakładowym planie kont. Ponadto, nie dokonano zmian w opisie kont 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” i 860 – „Wynik finansowy”.

W trakcie kontroli zarządzeniem Nr Fn.I/46./2017 z dnia 13 września 2017 r. zmieniającym zarządzenie Fn.I/40/2012 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 6 września 2012 r. dokonano stosownych zmian tj. uchylono z wykazu kont, konta 770, 771 wraz z ich opisem oraz dokonano aktualizacji opisu kont 840, 860.

Zadania w zakresie przygotowywania projektów zarządzeń Burmistrza Miasta w sprawach dotyczących budżetu gminy i rachunkowości należały do p. Anny Gruchlik – Skarbnika Gminy Łaziska Górne. Stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości kierownik jednostki ustala i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości.

- *W latach 2013 - 2016 zapisem ujemnym ujęto w księgach rachunkowych organu Gminy Łaziska Górne zwroty środków pieniężnych od jednostek budżetowych, które stanowiły*

niewykorzystane środki przeznaczone na wydatki na koncie 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” po stronie Wn w korespondencji z kontem Ma 140 – „Środki pieniężne w drodze”,

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz w planie kont dla Gminy Łaziska Górne jako jednostki samorządu terytorialnego (organu) wprowadzonym zarządzeniem Fn.I/40/2012 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 6 września 2012 r. wraz ze zmianami.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej organu należały do pracowników Referatu Budżetu w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie należał do Kierownika tego Referatu.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Budżetowego w Wydziale Finansowym w zakresie ewidencjonowania w księgach rachunkowych organu zwrotu niewykorzystanych środków pieniężnych od jednostek budżetowych, stosownie do zasad funkcjonowania kont 223, 140, ujętych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

W zakresie długu publicznego:

- W dwóch umowach o kredyt długoterminowy w rachunkach kredytowych zawartych w 2016 r. Miasto Łaziska Górne upoważniło Bank do dokonania potrącenia wierzytelności Banku z wierzytelnością Kredytobiorcy z tytułu rachunków bankowych, które Kredytobiorca posiada w banku, do wysokości wierzytelności w niższej kwocie, w przypadku nieuregulowania wymagalnych należności w wyznaczonym terminie.*

Zgodnie z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.

W § 10 pkt 5 ww. umów zapisano: w przypadku nieuregulowania wymagalnych należności w wyznaczonym terminie, Bank może dokonać potrącenia wierzytelności Banku na zasadach określonych w art. 498 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, z wierzytelnością Kredytobiorcy z tytułu rachunku/ów bankowego/ych, które Kredytobiorca posiada w Banku, do wysokości wierzytelności w niższej kwocie, pod warunkiem, że:

- 1) wierzytelności podlegające potrąceniu są wymagalne,*

2) wierzytelności podlegające potrąceniu mogą być dochodzone w postępowaniu przed sądem powszechnym lub przed innym organem państwowym.

Zgodnie z § 10 pkt 6 ww. umów kredytu, o dokonaniu potrącenia Bank miał zawiadamiać Kredytobiorcę przysyłając oświadczenie o potrąceniu wraz z wyciągami z właściwych rachunków.

Powyższe dotyczyło umów o kredyt, zawartych 7 września 2016 r. z Orzesko Knurowskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Knurowie, tj.: umowy nr 1/Łaz/2016 oraz nr 2/Łaz/2016, zawartych przez p. Jana Ratka – Zastępcę Burmistrza Miasta Łaziska Górne, przy kontrasygnacie p. Anny Gruchlik – Skarbnika Gminy Łaziska Górne.

W trakcie kontroli, tj. 27 września 2017 r. do powyższych umów kredytu zawarto aneksy o numerze 01/2017, w których wykreślono zapisy umożliwiające bankowi potrącenie wierzytelności na wypadek braku spłaty kredytu.

Wniosek nr 6

Ustanawiać prawne zabezpieczenia spłat kredytów zaciąganych przez Miasto Łaziska Górne, zgodnie z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

W zakresie dochodów budżetowych:

- Zaniechano, do dnia zakończenia kontroli, przeprowadzenia postępowania administracyjnego w celu ustalenia czy zachodzą przesłanki do naliczenia kary pieniężnej wobec wykonawcy świadczącego na terenie Gminy Łaziska Górne usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu Gminy Łaziska Górne, na podstawie umowy RGOK/1/13 zawartej w dniu 22 kwietnia 2013 r. za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych do składowania do innej niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, czym naruszono art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który nie przekazuje odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – podlega karze pieniężnej w wysokości 500 zł do 2.000 zł za pierwszy ujawniony przypadek, nałożonej w drodze decyzji administracyjnej.

Na podstawie kart przekazania odpadu za dany okres, stwierdzono przypadki przekazywania przez wykonawcę niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie odpadu 20 03 01 częściowo do innych, niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, co dotyczyło:

- w okresie od września 2013 r. do grudnia 2013 r. oraz od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. do PST Transgór S.A., Rybnik,
- w okresie od sierpnia 2013 r. do grudnia 2013 r. oraz od stycznia 2014 r. do marca 2014 r. do Zakładu Oczyszczania Miasta „Tros-eko” Sp. z o. o., Ustroń,
- w okresie od marca 2014 r. do maja 2014 r. do COFINCO POLAND Sp. z o.o., Katowice.

Zgodnie z uchwałą Nr IV/32/9/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014, dla regionu III w skład którego wchodzi m.in. Gmina Łaziska Górne, została wskazana jedna instalacja mechaniczno-biologiczna do przetwarzania odpadów komunalnych o statusie regionalnej tj. PPHU KOMART Sp. z o.o. w Knurowie.

Od dnia 27 maja 2014 r. na podstawie uchwały Nr IV/50/6/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 5 maja 2014 r., dla regionu III w skład którego wchodzi m. in. Gmina Łaziska Górne, zostały wskazane dwie instalacje mechaniczno-biologiczne do przetwarzania odpadów komunalnych o statusie regionalnej tj. PPHU KOMART Sp. z o.o. w Knurowie oraz COFINCO POLAND Sp. z o. o. w Katowicach.

Mając na uwadze powyższe, wskutek zaniechania podjęcia działań mających na celu zweryfikowanie podstaw do naliczenia kary pieniężnej za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, Gmina Łaziska Górne nie mogła formalnie podjąć działań zmierzających do złożenia wniosku o wykreślenie wykonawcy usługi z rejestru przedsiębiorców, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 ww. ustawy. Zgodnie z powyższym przepisem, wykreślenie z rejestru następuje także w przypadku gdy: stwierdzono, że przedsiębiorca po raz drugi przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez p. Aleksandra Wyre – Burmistrza Miasta Łaziska Górne, przyczyną nieprzekazywania przez wykonawcę zmieszanych odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Łaziska Górne do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych był brak mocy przerobowych bądź miesięczny limit obowiązujący na kilka gmin jednocześnie.

Realizacja zadań określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym m.in. nadzór nad gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym nad realizacją zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości należała do zakresu działania Referatu Gospodarki Odpadami Komunalnymi, nad którym nadzór sprawował Kierownik tego Wydziału. Osobą zobowiązaną do naliczenia kary pieniężnej był p. Aleksander Wyra – Burmistrz Miasta Łaziska Górne w myśl art. 9zb ust. 1 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.

Wniosek nr 7

Wszcząć postępowanie administracyjne w celu zweryfikowania czy zachodzą przesłanki uzasadniające nałożenie kary pieniężnej na wykonawcę zadania w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Łaziska Górne, świadczącego usługi na podstawie umowy RGOK/1/13 z dnia 22 kwietnia 2013 r., w związku z przekazaniem zmieszanych odpadów komunalnych do innej, niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, stosownie do art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.), a w uzasadnionym przypadku podjąć działania zmierzające do wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru, o którym mowa w art. 9c ust. 1 powyższej ustawy, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 tej ustawy, mając na

uwadze art. 1 pkt 1, art. 61 § 1 oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.).

- *W latach 2015 - 2017 nie podejmowano czynności w celu wyegzekwowania od dzierżawcy gminnej nieruchomości prowadzącego działalność gospodarczą nieterminowo regulującego należności z tytułu czynszu dzierżawnego, zwrotu równowartości kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, zgodnie z art. 10 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 403 z późn. zm. oraz Dz.U. z 2016 poz. 684).*

Powyższe dotyczyło płatności regulowanych po terminie przez dzierżawcę dzierżawiącego teren położony w Łaziskach Górnych przy ul. Głowińskiego, tj. część działki 4539/167 o pow. 55m² zabudowanej pawilonem handlowym, na podstawie następujących faktur VAT:

- *faktura VAT nr F/CD/268/03/2017 z dnia 23 marca 2017 r. na kwotę 2.435,40 zł brutto (1.980,00 netto plus podatek VAT w kwocie 455,40 zł). Termin zapłaty zgodnie z umową do 31 marca 2017 r. Wpłaty dokonano w kwocie 2.435,40 w dniu 19 czerwca 2017 r.*
- *faktura VAT nr CD/281/03/2016 z dnia 21 marca 2016 r. na kwotę 2.435,40 zł brutto (1.980,00 netto plus podatek VAT w kwocie 455,40 zł). Termin zapłaty zgodnie z umową do 31 marca 2016 r. Wpłaty dokonano w kwocie 2.435,40 w dniu 30 czerwca 2016 r.*
- *faktura VAT nr CD/287/03/2015 z dnia 16 marca 2015 r. na kwotę 2.435,40 zł brutto (1.980,00 netto plus podatek VAT w kwocie 455,40 zł). Termin zapłaty zgodnie z umową do 31 marca 2015 r. Wpłaty dokonano w kwocie 2.435,40 w dniu 9 czerwca 2015 r.*

Zadania w zakresie egzekwowania należności z mienia gminnego należały do pracowników Referatu Księgowości w Wydziale Finansowym oraz Kierownika tegoż Referatu. Nadzór nad pracownikami Referatu Księgowości sprawował Kierownik tego Referatu, który podlegał Naczelnikowi Wydziału Finansowego.

Wniosek nr 8

Przeanalizować terminy płatności należności cywilnoprawnych przez kontrahentów prowadzących działalność gospodarczą, a w przypadku nieterminowych wpłat podjąć działania w celu dochodzenia należności, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W latach 2013 - 2017 (do dnia zakończenia kontroli) obowiązywał regulamin wynagradzania wprowadzony zarządzeniem Nr OG/11/2009 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem Nr OG/100/2010 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 31 grudnia 2010 r., którego treść była niedostosowana do aktualnie obowiązujących przepisów,*

tj. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2008 r. , Nr 223, poz. 1458 z późn. zm., Dz.U. z 2014 r. poz. 1202 oraz Dz.U. z 2016, poz. 902 z późn. zm.). W treści ww. Regulaminu wynagradzania, tj. w § 8 ww. zarządzenia zawarto zapis, iż „dodatek specjalny przyznaje się na czas określony, a w uzasadnionych przypadkach także na czas nieokreślony”.

Skutkiem powyższego w latach 2013 - 2017 (do dnia zakończenia kontroli), czterem pracownikom Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych przyznano dodatek specjalny na czas nieokreślony, co było niezgodne z art. 36 ust. 5 ww. ustawy o pracownikach samorządowych, zgodnie z którym okolicznością uzasadniającą przyznanie przedmiotowego składnika wynagrodzenia jest okresowe zwiększenie obowiązków lub powierzenie dodatkowych zadań. Ma więc on charakter świadczenia tymczasowego i tym samym nie można przyjąć, że jest to stały i obligatoryjny składnik wynagrodzenia pracowników samorządowych.

Ponadto ustalono, iż indywidualne pisma o przyznaniu dodatku specjalnego nie zawierały uzasadnienia za jakie dodatkowo wykonywane czynności został on przyznany.

Regulamin Wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych z dnia 16 czerwca 2009 r. został zatwierdzony przez p. Mirosława Dużego – byłego Burmistrza Miasta. Projekt Regulaminu Wynagradzania z 2009 r. został przygotowany przez Naczelnika Wydziału Ogólno-Organizacyjnego (obecnie Wydziału Organizacyjnego).

Dodatek specjalny na czas nieokreślony przyznali: p. Mirosław Duży - były Burmistrz Miasta oraz p. Aleksander Wyra – Burmistrz Miasta Łaziska Górne.

Wniosek nr 9

Dostosować Regulamin Wynagradzania Pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych w zakresie przyznawania dodatków specjalnych do przepisów art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077).

- W latach 2013 - 2017 przyznawano nagrody dla wszystkich pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych (za wyjątkiem Burmistrza Miasta) bez indywidualnego uzasadnienia ich przyznania, powołując się na par. 10 regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych lub bez powołania się na zapisy tego regulaminu, wprowadzonego zarządzeniem Nr OG/11/2009 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem Nr OG/100/2010 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 31 grudnia 2010 r.*

W § 10 regulaminu zapisano, że pracownikom może być przyznana nagroda uznaniowa za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, w tym za: wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, ponadprzeciętne zaangażowanie w pracę, przejawianie inicjatywy w pracy oraz doskonalenie sposobu jej wykonywania, w tym podnoszenie jej jakości i wydajności a także przyczynianie się do realizacji zadań urzędu, wykonywanie dodatkowych zadań, przekraczających ustalony zakres obowiązków, realizację określonego zadania, wykonywanie indywidualnych opracowań, analiz, zestawień statystycznych sporządzanych poza normalnymi godzinami pracy, podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz poziomu wykształcenia. Nagrody mają charakter uznaniowy. Decyzję o przyznaniu nagrody

podejmuje pracodawca z własnej inicjatywy bądź na wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika.

Zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm., Dz.U. z 2014 r. poz. 1202 oraz Dz.U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.), pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny a za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę.

Nagrody w latach 2013 - 2017 wypłacano w miesiącach luty, marzec, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, wrzesień, listopad i grudzień. Nagrody te wypłacano na podstawie pism, podpisanych przez p. Aleksandra Wyrę – Burmistrza Miasta.

Projekty pism przygotowali pracownicy zajmujący się sprawami kadrowymi w Wydziale Organizacyjnym.

Wniosek nr 10

Dokonywać pisemnego uzasadniania przyznawanych nagród uznaniowych dla pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych, zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2016, poz. 902 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej
Data: 2017.12.18 13:28:21 +01'00'